

1568484

Упорядник О. Коновал

Іван Багряний

Публіцистика

Доповіді, статті,
памфлети, рефлексії, есе

Творчість Івана Павловича Багряного (1906-1963) - талановитого українського письменника і активного громадсько-політичного діяча, удостоєного Державної премії України імені Тараса Шевченка (1992), - тривалий час замовчувалася в радянській Україні. Лише останнім часом тут видано романи «Тигролови, «Сад гетсиманський», «Людина біжить над прірвою». Читач уже мав можливість ознайомитися також і з кількома публіцистичними творами Івана Багряного, поданими в збірці «Під знаком скорпіона («Смолоскипи, 1994), однак всебічне уявлення про багату і містку публіцистику письменника дасть лише це найповніше видання.

У книзі - за хронологією першої публікації - вміщено доповіді, статті, памфлети, рефлексії, есе (приведені, в основному, до норм сучасного українського правопису), які були надруковані в 1946-1963 роках переважно в журналі «Наші позиції» та газеті «Українські вісті - виданнях Української революційно-демократичної партії (УРДП), яку в еміграції організував і впродовж 1948-1963 років очолював автор.

У радянській Україні комуністична пропаганда таврувала Івана Багряного ворогом народу, кваліфікувала як націоналіста та запеклого антирадянщика, а в еміграції вороги називали його агентом НКВС, прислужником Москви, звинувачували в комунізмі. Насправді ж він був мужнім патріотом, чесним письменником, для якого художнє слово і, передовсім, публіцистика етапи засобом боротьби за національну гідність і волю свого народу, за державну незалежність України. Гострим словом він критикував сталінський тоталітарний режим, викривав російський великодержавний шовінізм, оперативно відгукувався на події в СРСР, аналізував світове політичне життя тощо.

Публіцистика Івана Багряного, в якій яскраво відбилася його подвижницька політична та організаторська діяльність в еміграції, здебільшого не втратила актуальності і сьогодні, вона багато в чому повчальна і, як переконається читач, дуже цікава.

ЗМІСТ

5	Громадянська снага і політична прозірливість <i>(Про публіцистику Івана Базяного)</i> Іван Дзюба
15	На новий шлях
22	Чому я не хочу вертатись до СРСР?
32	Молодь Великої України і наші завдання
56	Національна ідея і «Націоналізм»
66	Між «трупом» і «привидом»
69	На намальованому коні
72	Відкритий лист до Вш. п. В. Блавацького
74	Комунізм, фашизм і революційна демократія
77	Чуєш, світе?
80	На варті
82	Так тримати!
86	Року Божого...
87	Доповідь на II з'їзді УРДП
104	Для чого створено УРДП? <i>(Звернення до учасників IV Пленуму ЦК УРДП)</i>
107	Наша Правда <i>(Думки вголос 14 березня на національній панасиді в Мюнхені)</i>
110	«Хто ж могутній заборонить?!»
112	Чад імперії
116	Істерика російського фашизму
119	Нотатки письменника
122	До питань стратегії й тактики нашої визвольної боротьби <i>(Доповідь на III з'їзді УРДП)</i>
143	До проблеми молоді
147	Як українці програли процес Кравченка <i>(Довідка для українського громадянства)</i>
151	$2 \times 2 = 4$
156	Дніпро впадає в Чорне море
167	«Хіба це не жах?»
173	Позов мільйонів
175	Фарватер п'ятої колони
181	Репліка безіменним «іукам» та іменитим редакторам
183	Пам'яті Анатолія Григоровича Рябишенка
186	«Революція» і «опортунізм»
192	Ми стоїмо плечима до плечей і світ відчинимо, як двері!
194	Відкритий лист до дирекції «Голосу Америки» з приводу авдіцій українською мовою
199	Смітник імперії й сталінські «апельсіни»
205	Великий іспит
208	Відповідь ворогам великим і ворогам манюньким <i>(Абрамовичам, Державіним та іншим)</i>
216	А це проти кого диверсія? <i>(Далі про марксо-ленінського діалектика з «УС»)</i>

220	Трагічні манівці
231	Мemento mori
234	День прийдешній <i>(Перед'перспективою атомного знищення України)</i>
242	Проба вартостей <i>(З нагоди 500-го числа «Українських Вістей»)</i>
247	Коли чад імперії затуманює честь <i>(Відповідь проф. Ф. П. Багатирчукові)</i>
252	Трикутний торг <i>(До питання єдиного фронту народів СРСР)</i>
264	В чому ж різниця?
275	Здійснення погрози?
281	Експлуатація антисемітизму
288	Під знаком скорпіона
294	Про свободу слова, совісті і преси за залізною заслоною <i>(З нагоди конгресу вільної преси в Берліні)</i>
299	Чи розламає нас ворог?
306	Як ми розуміємо єдиний національний фронт?
310	Хто ж проти українського єдиного національного фронту?
315	Секрет більшовицької диктатури <i>(На який клас спирається більшовизм)</i>
322	Протиреволюційна профілактика Сталіна
327	Партія «останніх могикан»
334	Чи можлива революція в СРСР?
339	Між абсурдом і логікою <i>(З нагоди XIX з'їзду ВКП)</i>
343	Боротьба проти консолідації — боротьба проти УНРади
346	Чуєш, брате мій, товаришу мій!.. <i>(Слово до воєн Радянської Армії)</i>
350	«Движеніє води»
353	Над труною тирана <i>(СРСР під знаком «розброду й паніки»)</i>
357	Розмова в Бі-Бі-Сі
361	Фронт брехні й аморальності
377	Лицарі абсурду
383	Камо грядеши? <i>(Думки і завадки на святвечір)</i>
389	Десять років боротьби і наші ближчі завдання <i>(Доповідь на IV з'їзді УРДП. Подаються головні розділи)</i>
411	Наша преса <i>(Витяг з доповіді на IV з'їзді УРДП)</i>
413	За заслоною з «димного отечества»
417	Слово на той бік
419	«Тріумф» рабовласників <i>(З нагоди десятиліття розпалу репатріації)</i>
423	Крокодиляче милосердя
426	Работоргівці
428	Обережно! Пастка!
432	За щастя треба боротись
435	«Підпал рейхстагу»
438	Привітання добрусівцям у США
439	Між Сціллою і Харібдою
445	Трест убивць ставить ставку на дурня
449	Московська крапка над «і»
453	Ціна хрущовського ведмедика
455	Упоперек ілюзіям <i>(Про «новий курс» і старий «меч» або «за рибу гроші»)</i>
461	Пошесть уніфікації
463	Кривавий ієрогліф

467	Помийте руки!
469	Танець живота
471	«Розбрі д і паніка»?
476	Наша правда
479	Отже?
481	Бідна Ніна
484	Метод рафінованого терору
487	Апологетика ідейного роззброєння і наша відсіч
500	Реабілітація чи компрометація?
503	Феєрверк «колективної» демагогії <i>(Слово по доповіді Хрущова)</i>
514	Фіаско комунізму
518	Мemento морі <i>(Пам'ятай про смерть)</i>
520	Героїка і бізнес?
523	Поворотний пункт історії
527	Велике здемаскування малих шахраїв
529	Страх
531	Реабілітація злочинів
533	Стриножування волелюбних
535	«Отам-то милостивії ми ненагодовану і голу застукали сердешну волю...»
537	Нова фаза наступу на еміграцію і наша відповідь
540	Під кригою сталінсько-хрущовської реакції
544	Юпітере, ти злостишся...
547	Агонія банкрутів
550	Між відчаєм і сказом
553	«Більшовизм», «російський імперіалізм», «російський народ»
558	Ахінея з маслом
561	День жалоби
563	Супутники й біломорканалі
565	Що ж здекларувала «Декларація»? <i>(Рефлексії на тему т. зв. «Декларації наради представників комуністичних і робітничих партій соціалістичних країн, що відбулася в Москві 14–16 листопада 1957 року)</i>
572	Відповідь Д. Донцову і його деяким учням
576	Чий Шевченко?
578	Борг
581	Блуд
584	«Закон» московського беззаконня
587	Відповідь І. Багряного п. В. Чаплєнкові
591	Читаючи друзів
595	Маніфестація мерзості
599	Зміст моєї книги
602	Ураган злоби і неправди
607	Без завивання в папірчики
610	Між фарсом і трагедією
614	Квадратура кола
623	Звернення Голови Української Національної Ради до всіх українців в СРСР з нагоди 22 січня через Радіо-Рим
626	Чому <i>(Відповідь панам і їхнім козачкам)</i>

- 630 «Оголтелая» реакція
- 632 Антисемітизм — знаряддя російського імперіалізму
- 636 Спілка «рідної» глупоти й московської злоби в єдиному фронті проти Хвильового й хвильовізму
- 644 «Чудова» і «злочинна» людська приязнь *(Поправка до слів Івана Ле про Юрія Яновського)*
- 647 Шовінізм
- 651 Чого вчить повстання в Теміртау?
- 657 Коли гримлять літаври і б'ють барабани *(Першотравневі рефлексії)*
- 660 «Соціал-предателі»?
- 663 Чи крок назад, чи крок вперед?
- 667 Злидні опортунізму
- 669 Ганебне проголошення
- 673 Шлях до миру
- 678 Черевик
- 680 Росія і ми
- 684 На щастя, на здоров'я, на Новий рік! *(Рефлексія на грані між вчора і завтра)*
- 687 З форуму вільної думки...
- 691 Щоб не сказати більше
- 693 Під подвійним пресом
- 695 Хвилювання в «сторозтерзаному Києві»
- 697 Якби...
- 699 Діло честі, діло слави...
- 702 Не «брудна гра», а свята правда!
- 705 За потьомкінською «лунніковою» ширмою
- 707 Линвоходи
- 711 Подія особливого значення
- 713 Коса на камінь
- 715 Оракул чорної імперіалістичної ночі *(Рефлексія з приводу нової «Програми КПРС»)*
- 719 Національне питання в «Програмі КПРС»
- 722 Епоха мильної баньки
- 724 В краплі води
- 726 Перспектива іредентизму?
- 729 Дешевим коштом
- 731 Парадокс антиколоніальної епохи *(Рефлексія про темне тло яскравої дати — 22 січня)*
- 734 Аналогії, паралелі...
- 736 Про «відхід у привату»
- 738 Єдність протилежностей
- 740 «Реабілітація» чи експлуатація *(Рефлексія з нагоди «реабілітації» М. Скрипника)*
- 743 Поновне вбивання вбитих
- 745 Дивись у корінь!
- 748 Пропаганда, криза і КДБ
- 750 Перемога волелюбних

- 752 «Блискуча перемога»
754 Млин, що не меле
755 Повчальний приклад
757 Тяжкі рефлексії *(З епохи модерного гуманізму та в 29 річницю самогубства М. Хвильового)*
760 Мурова політика
762 Зруйнований міф
765 Нова «перемога»
767 Хрущов хвилюється
769 Зустріч культури з примітивізмом
772 Геркулесові стовпи...
774 Чого не можна скасувати
776 Не хлібом самим... *(Про те, як не треба робити пропаганди)*
778 Гіркі, дітки, заробітки!
780 Привітання XII з'їздові ОДУМу
782 Чи розв'яже Хрущов третю світову війну?
784 Інтерв'ю з Каракозовим
786 «Центральне питання»
788 Жахливий симптом
790 Куди вдаряють «Известия»
793 Правильний рішучий крок!
796 Конфуз Хрущова. Що буде далі?
799 Ціна місячної березки
801 Троянський кінь
802 Якщо вчитись — то вчитись!
804 Тільки не ксенофобія
805 Цирк *(Таке враження)*
808 В полоні фікцій
810 І ще один цирк
812 Щоб не було ілюзій *(До нескінченного діалогу)*
815 Чому такий шал?
818 Що ж він напише? *(Про мемуари Поскрьобишева)*
820 Слово до читачів
822 «Богатир» і «ліліпут»
824 Що робити?
826 Коли постаріє Китай...

829 Відійшов у безсмертя. Григорій Костюк

839 Іменний показчик